

Glava XIV KD PROTIV POLNOG INTEGRITETA

1. Silovanje,
2. Polna ucjena,
3. Obljuba nad nemoćnim licem,
4. Obljuba zloupotrebom položaja,
5. Navođenje na prostituciju,
6. Polno uznemiravanje,
7. Bludne radnje.

Zajedničke karakteristike

Objekt zaštite ovih KD...

- jeste polna sloboda, sloboda odlučivanja čovjeka u sferi polnih odnosa, u pogledu stupanja u polne odnose ili na drugi način zadovoljenju polnog nagona.
- napadom na polnu slobodu kroz izvršenje ovih KD, povređuju se ili ugrožavaju polni moral i polna čast koja čini bitnu komponentu ljudskog dostojanstva.
- polna sloboda znači slobodu odlučivanja lica da li će, kada, gdje, kako, na koji način i s kim stupiti u polne odnose.

Karakteristike ovih KD

- najveći broj ovih KD usmjeren je na vršenje obljube ili sa njom izjednačenog čina upotrebom sile, prijetnje, korišćenjem nemoći, stanja podređenosti, zavisnosti ili nezrelosti.
- seksualni kriminalitet.
- ovi kontakti se ostvaruju bez pristanka žrtve, bilo uz njenu aktivno protivljenje i pružanje otpora ili bez njega.

Cilj propisivanja ovih KD je dvojake prirode...

- 1) da se obezbijedi sloboda opredjeljenja čovjeka u pogledu stupanja u polne odnose, pri izboru partnera i ostalih uslova saglasno svojim osjećanjima i
- 2) da se očuvaju prirodni i zdravi polni odnosi između lica različitog pola u skladu sa shvatanjima i osjećanjima koja čine javni moral.

Karakteristike ovih KD

- sva KD iz ove grupe izuzev podvođenja ili omogućavanja vršenja bluda usmjereni su na zadovoljenje ili izazivanje polnog nagona učinioca.
- radi se o vlastoručnim KD koja su po svojoj prirodi takva da ih učinilac ostvaruje isključivo radnjama koje sam preduzima, pa se postavlja pitanje da li je u njihovom izvršenju moguće postojanje saizvršilaštva.

Zaštita djece i maloljetnika

- djeca i maloljetnici su posebno zaštićeni u pogledu polne slobode, kao i u pogledu polnog iskorišćavanja od punoljetnih lica.
- kažnjiva je svaka (pa i dobrovoljna) obljava ili sa njom izjednaceni čin sa djetetom.
- neka KD dobijaju kvalifikovani oblik ako su izvršena prema maloljetnim licima.
- ova KD mogu se izvršiti samo sa umišljajem.

Silovanje - čl. 165 KZ RS

(1) Ko drugog prinudi na obljubu ili s njom izjednačenu polnu radnju upotrebom sile ili prijetnje da će neposredno napasti na život ili tijelo tog ili njemu bliskog lica, kazniće se kaznom zatvora od tri do deset godina.

Kvalifikovani oblici silovanja

(2) Ako je djelo iz stava 1. ovog člana izvršeno prema djetetu starijem od petnaest godina, ili na naročito svirep ili naročito ponižavajući način, ili od strane više lica, ili iz mržnje, ili je uslijed djela nastupila teška tjelesna povreda, teško narušenje zdravlja ili trudnoća silovanog ženskog lica, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od pet do 15 godina.

Najteži oblik

(3) Ako je uslijed djela iz st. 1. i 2. ovog člana nastupila smrt lica prema kojem je djelo izvršeno, učinilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje 10 godina.

Silovanje

- osnovni oblik djela čini onaj ko drugoga
prinudi na obljubu ili neku drugu polnu
radnju upotrebom sile ili prijetnje da će
neposredno napasti na život ili tijelo tog ili
njemu bliskog lica.
- izvršilac djela može biti svako lice muškog
ili ženskog pola - delicta communia.
- pasivni subjekat - žrtva djela može biti
punoljetna osoba ženskog ili muškog pola.

Objekt zaštite je...

- sloboda odlučivanja u pogledu stupanja u polne odnose.
- silovanje je nepravo složeno KD koje čine dva djela:
 - a) prinuda (KD protiv sloboda i prava čovjeka i građanina) i
 - b) obljuba ili druga polna radnja.
- radnja izvršenja je prinuda na obljudbu i drugu polnu radnju.

Prvi teži oblik silovanja

1. ako je silovanje izvršeno prema djetetu starijem od petnaest godina;
2. ako je izvršeno na naročito svirep ili naročito ponižavajući način;
3. ako je izvršeno silovanje od strane više lica;
4. ako je silovanje izvršeno iz mržnje i
5. ako je uslijed djela nastupila teška tjelesna povreda, teško narušenje zdravlja ili trudnoća silovanog ženskog lica.

Drugi teži oblik djela

- ako je uslijed preduzete radnje izvršenja nastupila smrt pasivnog subjekta.

Polna ucjena - član 166

- Ko drugoga prinudi na obljubu ili s njom izjednačenu polnu radnju prijetnjom da će se za to lice ili njemu blisko lice otkriti nešto što bi škodilo njegovoj časti ili ugledu ili prijetnjom nekim drugim teškim zlom, kazniće se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

U čemu se djelo sastoji?

- djelo se sastoji u prinudi drugog lica na obljubu ili sa njom izjednačenu polnu radnju prijetnjom da će se za to ili njemu blisko lice otkriti nešto što bi škodilo njihovoј časti ili ugledu ili prijetnjom drugim teškim zlom.
- objekt zaštite je sloboda odlučivanja u pogledu stupanja u polne odnose.

Radnja izvršenja

- polna ucjena je nepravo složeno KD koje čine dva djela: a) prinuda (u specifičnom obliku) i b) obljuba ili sa njom izjednačena druga polna radnja.
- radnja izvršenja je prinuda na obljudbu i sa njom izjednačenu polnu radnju (to je djelatnost navođenja, uticanja na volju pasivnog subjekta da protivno svojoj odluci stupi u polni odnos ili preduzme drugu sa njom izjednačenu polnu radnju).

Dvoaktna radnja izvršenja

- ovo je lakši oblik KD silovanja jer se prinuda ne vrši silom ili kvalifikovanom prijetnjom.
- i ovdje se djelo sastoji iz **dvoaktne radnje**: a) prinuđavanje drugog lica prijetnjom da će se za to ili njemu blisko lice otkriti nešto što može škoditi njihovoj časti i ugledu (poseban oblik ucjene) ili prijetnjom nanošenja drugog teškog zla i b) obljava ili sa njom izjednačena polna radnja.

Cilj primjene prinude..

- ..jeste da se prijetnjom povrede časti i ugleda, odnosno prijetnjom nanošenja drugog teškog (ne bilo kakvog) zla pasivnom subjektu ili njemu bliskom licu ono natjera strahom od sramote ili kako bi izbjeglo drugo teško zlo, na obljudbu ili s njom izjednačenu polnu radnju protivno svojoj odluci.
- izvršilac djela može da **bude svako lice**, a u pogledu krivice potreban je **umišljaj**.

Obljuba nad nemoćnim licem

- član 167

(1) Ko nad drugim licem izvrši obljubu ili s njom izjednačenu polnu radnju iskoristivši duševno oboljenje, nedovoljnu duševnu razvijenost, drugu duševnu poremećenost, nemoć ili kakvo drugo stanje tog lica uslijed kojeg ono nije sposobno za otpor, kazniće se kaznom zatvora od dvije do deset godina.

Prvi teži oblik djela

(2) Ako je KD iz stava 1. ovog člana izvršeno na naročito svirep ili naročito ponižavajući način, ili od strane više lica, ili iz mržnje, ili je uslijed djela nastupila teška tjelesna povreda, teško narušenje zdravlja ili trudnoća nemoćnog ženskog lica, učinilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.

Drugi teži oblik djela

(3) Ako je usljed djela iz st. 1. ili 2. ovog člana nastupila smrt lica prema kojem je djelo izvršeno, učinilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina.

Obljuba nad nemoćnim licem

- inkriminacija kojom se obezbjeđuje posebna krivičnopravna zaštita polnog integriteta onih kategorija lica koja zbog određenog psihofizičkog stanja, u konkretnoj situaciji, nisu u mogućnosti da se odupru vršenju obljube ili neke druge polne radnje.

Obljuba nad nemoćnim licem

- **nemoćno lice** - ono kod kog postoji duševno oboljenje, nedovoljna duševna razvijenost, druga duševna poremećenost, nemoc ili neko drugo stanje uslijed kojeg ono nije sposobno za otpor.
- **fizička nesposobnost za davanje otpora** postoji u situaciji kada pasivni subjekat, uslijed nekih tjelesnih smetnji ili situacija u kojima se našao, nije u mogućnosti da fizički manifestuje svoje nepristajanje na obljudbu ili neku drugu polnu radnju.

Objekt zaštite, izvršilac djela

- objekt zaštite je polna sloboda nemoćnog lica.
- izvršilac djela može da bude svako lice.
- u pogledu krivice potreban je umišljaj.
- radnja izvršenja je obljuba ili druga polna radnja (to su dozvoljene djelatnosti kada su preduzete na osnovu slobodno donijete odluke u pogledu zadovoljenja polnog nagona).

Prvi teži oblik ispoljavanja

- a) ako je djelo izvršeno na naročito svirep ili naročito ponižavajući način,
- b) ako je djelo izvršeno od strane više lica (grupna polna ucjena),
- c) ako je djelo izvršeno iz posebne vrste amoralne pobude - mržnje, koja mora da postoji na strani učinjoca u vrijeme preduzimanja radnje izvršenja,
- d) ako je uslijed preduzete radnje izvršenja nastupila teška tjelesna povreda ili teško narušavanje zdravlja pasivnog subjekta ,
- e) ako je djelo imalo za posljedicu trudnoću nemoćnog ženskog lica.

Najteži oblik djela

- najteži oblik djela za koji je propisana kazna zatvora najmanje deset godina postoji ako je uslijed preduzete radnje izvršenja nastupila smrt pasivnog subjekta.
- u odnosu na smrt učinilac mora da postupa sa nehatom i ona mora biti u uzročno-posljedičnoj vezi sa preuzetom prinudom ili sa pružanjem otpora pasivnog subjekta.

Obljuba zloupotrebom položaja - član 168.

- Ko zloupotrebom svog položaja navede na obljubu ili sa njom izjednačenu potnu radnju lice koje se prema njemu nalazi u odnosu kakve podređenosti ili zavisnosti, kazniće se kaznom zatvora od dvije do pet godina.

Objekt zaštite, radnja izvršenja i izvršilac

- objekt zaštite je sloboda odlučivanja lica koje se prema učiniocu nalazi u stanju zavisnosti ili podređenosti.
- radnja izvršenja je navođenje.
- izvršilac djela može da bude samo lice koje ima određeni položaj.
- u pogledu krivice potreban je umišljaj.

Navođenje na prostitutciju -

čl. 169

(1) Ko radi zarade ili druge koristi navodi, podstiče ili namamljuje drugoga na pružanje seksualnih usluga ili na drugi način omogući njegovu predaju drugome radi pružanja seksualnih usluga, ili na bilo koji način učestvuje u organizovanju ili vođenju pružanja seksualnih usluga, kazniće se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina i NK.

Navođenje na prostitutciju -

čl. 169

- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana izvršeno prema više lica, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina i novčanom kaznom.
- (3) Nije od značaja za postojanje djela da li se lice koje se navodi, podstiče ili namamljuje, već ranije bavilo prostitutnjem.

U čemu se djelo sastoji?

1. u navođenju, podsticanju ili namamljivanju drugoga na pružanje seksualnih usluga radi zarade ili druge koristi ili
2. na drugi način omogućavanju njegove predaje drugome radi pružanja seksualnih usluga, ili
3. na bilo koji način učestvovanju u organizovanju ili vođenju pružanja seksualnih usluga.

Objekt zaštite i izvršilac

- objekt zaštite čine polni moral i polna sloboda drugih lica.
- izvršilac djela može da bude svako lice.
- u pogledu krivice potreban je umišljaj.

